

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Brudzeń Duży na 2026 rok.

I. Wprowadzenie.

Gmina Brudzeń Duży na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.) ma obowiązek uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, określającego obszary, w jakich podejmowane będą działania w celu minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.

Realizacja zadań i działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii prowadzona jest w postaci uchwalonego przez Radę Gminy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Adresatami programu są w szczególności:

- 1) Konsumenci alkoholu oraz substancji odurzających;
- 2) Osoby pijące nadmiernie, w tym uzależnienie od alkoholu bądź narkotyków;
- 3) Rodziny osób z problemem alkoholowym bądź narkotykowym;
- 4) Dzieci i młodzież szkolna;
- 5) Mieszkańcy Gminy Brudzeń Duży.

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy:

- 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 3) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 4) Jednostek Oświatowych;
- 5) Posterunku Policji w Brudzeniu Dużym;
- 6) Stowarzyszenia Witamina Ducha w Brudzeniu Dużym;
- 7) Fundacji „Na Temat” – Kobierniki;
- 8) Ośrodka Medyczno-Psychologicznego VIDE – Płock;

- 9) Innych organizacji pozarządowych i stowarzyszeń z terenu Gminy i powiatu;
- 10) Innych instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień.

II . Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Brudzeń Duży w 2026 roku.

Cele i zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2026 roku są dostosowane do potrzeb lokalnych oraz zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowym Programem Zdrowia. Sformułowano je, uwzględniając dotychczasowe doświadczenia związane z realizacją Programu w latach ubiegłych.

Głównym celem programu jest zapobieganie powstawaniu problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii oraz zapobieganie uzależnieniom behawioralnym na terenie Gminy Brudzeń Duży oraz zwiększanie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki w/w problemów.

Cele strategiczne w tym zakresie to:

1. Wspieranie rozwoju programów i działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
2. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i pedagogów.
3. Upowszechnienie metod edukacji publicznej podnoszących wiedzę o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz o możliwościach uzyskania wsparcia.
4. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
5. Wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów gminnego Programu.
6. Wspieranie działań zapewniających utrzymanie abstynencji osób uzależnionych od alkoholu.
7. Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom i organizacjom prowadzącym działalność profilaktyczną poprzez organizowanie różnorodnych form pracy edukacyjnej, opiekuńczo – wychowawczej, aktywizującej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
8. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
9. Wspieranie alternatywnych metod spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
10. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i środków psychoaktywnych.
11. Prowadzenie profilaktyki oraz działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów.

III. Zadania i sposoby ich realizacji.

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i środków psychoaktywnych.

Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii oraz przemoc w rodzinie. Pomoc w zakresie pomocy psychospołecznej i prawnej.

Działania:

1. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej, poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, w którym pomocy udziela terapeuta ds. uzależnień i psycholog.
2. Finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Opłacenie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które mają być zobowiązane sędownie do leczenia odwykowego.
4. Współpraca z poradniami terapii i uzależnień od alkoholu.
5. Dofinansowanie zabiegów wspomagających abstynencję.
6. Przeprowadzenie wywiadu środowiskowego.
7. Zobowiązanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
8. Tworzenie, zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) dla klientów Punktu Konsultacyjnego oraz instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii, nadużywania alkoholu bądź uzależnieniami behawioralnymi.

W 2026 roku swoją działalność będzie kontynuował Punkt Konsultacyjny w Brudzeniu Dużym, świadczący w formie dyżurów usługi terapeutyczne dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, problemem uzależnień oraz usługi psychologiczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.

Osoby pracujące w Punkcie Konsultacyjnym posiadające kwalifikacje z zakresu terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą świadczyły usługi dla mieszkańców Gminy Brudzeń Duży, a w szczególności dla osób:

- a) będących w kryzysie;
- b) uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających;
- c) członków rodzin osób uzależnionych;
- d) doświadczających przemocy;
- e) stosujących przemoc.

Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- a) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- b) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- c) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- d) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych od narkotyków, powadzenie działań motywujących do podjęcia terapii;
- e) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- f) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- g) udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych;
- h) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy i powiatu, które powinny być włączone w systemową pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- i) prowadzenie statystyki udzielanych porad i konsultacji.

Zakres finansowania działalności Punktu Konsultacyjnego dotyczy:

- a) wynagrodzenia osób pełniących dyżury zgodnie z harmonogramem i stawkami godzinowymi określonymi w umowie;
- b) utrzymania i wyposażenia Punktu.

Zadanie II

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych programów opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Działania:

1. Realizowanie programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych obejmujących problem uzależnienia od alkoholu skierowanych do uczniów szkół podstawowych, w tym:
  - a) Finansowanie zajęć profilaktyczno-edukacyjnych ukierunkowanych do dzieci i młodzieży, uczących umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia.
  - b) Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych i społeczności lokalnej.
2. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka, połączonego z programem profilaktycznym lub opiekuńczo-wychowawczym (kolonie, półkolonie, obozy). Naborem dzieci uczestniczących w tej formie zajęć zajmują się pedagodzy szkolni i pracownicy socjalni. Podstawą zakwalifikowania się dziecka są problemy występujące w rodzinie, a nie tylko jej sytuacja materialna.

3. Dofinansowanie prelekcji, konkursów, festynów, pikników, obozów z programem promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki zachowań problemowych i uzależnień.
4. Dotacja na realizację własnych lub zakupionych programów profilaktycznych dla szkół podstawowych z terenu gminy.
5. Organizowanie konkursów dla dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie profilaktyki uzależnień oraz finansowanie nagród.
6. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży programów profilaktycznych, mających na celu podniesienie świadomości szkodliwości używania alkoholu, środków psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz dofinansowanie zakupu sprzętu niezbędnego do realizacji tych programów.
7. Wspieranie i współfinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży, dorosłych (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych).
8. Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
  - a) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych mających na celu sprawdzenie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
  - b) Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
  - c) Podnoszenie wiedzy mieszkańców Gminy na temat zagrożeń związanych z piciem alkoholu i zażywaniem substancji psychoaktywnych poprzez zakup materiałów edukacyjnych (książek, broszur, plakatów, biuletynów, ulotek).

Zadanie III

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

Działania:

1. Organizowanie konkursów dla organizacji pozarządowych, stowarzyszeń w zakresie wspierania profilaktyki alkoholowej oraz profilaktyki uzależnień oraz promocji zdrowego stylu życia.
2. Wspieranie i współfinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży, dorosłych.
3. Dotacje celowe z budżetu udzielone w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na finansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, w zakresie wspierania profilaktyki alkoholowej oraz profilaktyki uzależnień.

Zadanie IV

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Działania:

1. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.
2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

3. Uczestnictwo w postępowaniach sądowych dotyczących spraw zgłaszanych przez komisję

Zadanie V

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich integrowanie ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej. Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez możliwość dofinansowania Centrów Integracji Społecznej.

Działania:

Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, z Centrami Integracji Społecznych oraz z fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy Brudzeń Duży i powiatu.

Zadanie VI

Wzmacnianie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok.

Działania:

1. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień.
2. Wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży poprzez zakup materiałów edukacyjnych.
3. Gromadzenie danych od realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i ich analiza w kontekście założonych wskaźników i rezultatów.
4. Rozpowszechnianie informacji o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży, poprzez ulotki, plakaty, stronę internetową i lokalne media.

I. Udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy:

- 1) Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii oraz działań w zakresie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- 2) Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy (art. 18 ust. 3a).

- 3) Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
- 4) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - a) inicjowanie rozmów motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, które zostały zgłoszone do Komisji, w celu wszczęcia procedury mającej na celu nałożenie obowiązku leczenia odwykowego;
  - b) kierowanie na badania do biegłego, celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego osobom, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny;
  - c) kierowanie do sądów rejonowych wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązkowego poddania się leczeniu w ośrodku leczenia odwykowego.
- 5) Opiniowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz bieżące monitorowanie realizacji zadań w/w programu.
- 6) Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
- 7) Udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego, o którym mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
- 8) Wykonywanie innych zadań określonych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

II. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brudzeniu Dużym.

1. Wynagrodzenia Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży pozostają w roku 2026 bez zmian i waloryzacji, na poziomie ustalonym w Programie na 2025 rok. Za wykonanie czynności przysługuje Członkom wynagrodzenie miesięczne w wysokości 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie uchwalenia zeszłorocznego Programu, bez względu na ilość spotkań w miesiącu.
2. Sekretarz Komisji z racji obsługi komisji i wykonywania zadań takich jak m. in. sprawy organizacyjne Komisji, opracowywanie i kierowanie wniosków do sądu, prowadzenie dokumentacji Komisji, przygotowywanie opinii do zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, utrzymywanie kontaktu z instytucjami, prowadzenie bieżącej korespondencji z podmiotami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, za wykonaną pracę otrzymuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 40% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dacie uchwalenia Programu na 2025 rok, bez względu na ilość zadań i spotkań w miesiącu.

III. Monitoring

1. Celem monitoringu, prowadzonego w czasie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii jest porównanie istniejącego stanu z założeniami programu, zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów.

2. Analizę danych przeprowadza Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym wspólnie z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Brudzeń Duży.

IV. Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody gminy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
2. W 2026 roku planowana wysokość dochodów z opłat za zezwolenia, o których mowa w ust. 1. wyniesie 163 000,00 zł, natomiast wydatki na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych planuje się na kwotę 160 000,00 zł., a wydatki na przeciwdziałanie narkomanii na kwotę 3 000,00 zł.
3. Środki o których mowa w art. 9³ ust. 3 pkt. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeznacza się na realizację koordynowanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

V. Postanowienia końcowe.

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 powierza się Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brudzeniu Dużym.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb, związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii uchwałami Rady Gminy Brudzeń Duży.